N. 257. 18[illegible]

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Nieuws- Zonder Maandag

Nieuwsblad, 28 en 29 October.

Frankrijk.

Parijs, den 25sten October.

De *Moniteur* bevat heden de volgende telegraphische depêche uit Toulon, den 22sten dezer overgemaakt.

» Fort-de-France, den 11den october.

» *De maarschalk* Valée *aan den oorlogminister.*

» Het etablissement, hetwelk het leger op de reede van Sidra aanlegt, vordert met spoed; een gedeelte van de defensielijn is reeds voltooid en de arbeid wordt met kracht op alle punten voortgezet.

» De onrust die bij de Kabylen was ontstaan, bedaart van lieverlede; zij onderwerpen zich aan de noodzakelijkheid van op nieuw, na veertig jaren onafhankelijkheid, overheerschers onder hen te zien.

» De levens- en andere behoeften voor het kamp worden van den zeekant aangevoerd, en binnen weinige dagen zal Constantine van het Fortde-France de levensmiddelen bekomen, die vroeger van Bona af derwaarts gezonden werden.

— Onder toezigt van den minister van openbare werken hebben er thans onderhandelingen plaats, om de spoorweg-ondernemingen van den regter- en linker Seine-oever near Versailles samen te smelten, ten einde, naar overeenstemmende inzigten en voor gemeene rekening, den arbeid voort te zetten.

— Door den vice-president van den algemeenen raad van het departement der Neder-Loire, den heer *Billaut*, is een brief in de dagbladen geplaatst, waarin hij het regt des ministers tot louter aanvulling van de benoemingen van den raad betwist, en in zeker opzigt [illegible] voor onwettig verklaart, dewijl de wet, die zijne [illegible] voorschrijft, hem niet [illegible] volgen, terwijl men het [illegible] niet voor twijfelachtig houdt, dat, in dat geval, bij de nieuwe verkiezingen in het volgende jaar, dezelfde leden weder allen zullen ingekozen worden; de betrekking van den raad tot het algemeen bestuur zou dan zeer moeijelijk worden.

— Te Cherburg heeft de hooge prijs der granen, in weerwil van eenen gunstigen oogst, ongerustheid bij de bevolking verwekt, waarvan kwaljkgezinden gebruik gemaakt hebben, om bij een openbaar aangeplakt geschrift, een drietal personen in de stad als de oorzaak dier duurte te doen kennen en aan den haat van het volk prijs te geven. De maire van Cherburg is tusschen beide moeten komen, en heeft in de beide bladen der stad een artikel doen plaatsen, om den ongunstigen indruk en de vrees voor verdere prijsverhooging weg te nemen.

— De petitien ten voordeele van de uitbreiding van het kiesregt worden nog steeds in de departementen rondgedragen. Te Metz, onder anderen telt dezelve 800 onderteekenaars.

— Uit Toulon schrijft men, dat een der vaartuigen van den schout-bij-nacht *Lalande* op de reede was gekomen, en dat de anderen waarschijnlijk naar den Levant zouden stevenen, waar de genoemde schepenmagt het bevel over de vereenigde eskaders zal aanvaarden, terwijl de schout-bij-nacht *Galloïs* terugverwacht wordt.

— Volgens brieven uit Mexico van den 24sten Augustus ll. had men daar bericht, dat een fransch blokkade-eskader, bestaande uit twee fregatten en eene korvet, op de westkust van de Zuidzee was gekomen. Zij waren voor San Blas en Mazatlan verschenen om de blokkade van de Mexikaansche kust aan die zijde te beginnen.

— Men vernoemt uit Florence van den 17den dezer, dat de russische groetvorst Troono-prolgen, door vorst *Lieven* vooraf gegaan, den 12den te Bergamo en den 14den te Como is aangekomen, waar hij, volgens het zeggen, een deel van den winter zou doorbrengen.

— De hertog *Pitzo* heeft in de eerste helft dezer maand Florence verlaten, naar Rome en Napels vertrekkende. Tegen den 15den of 20sten November wordt hij te Parijs terugverwacht.

— Heden morgen heeft zich in deze hoofdstad het gerucht verbreid, dat don *Carlos* onder de muren van Burgos was gekomen. Het berigt daarvan zou [illegible] overgemaakt. Heden morgen is een courier met depêches van Bayonne gezonden.

— De gewone briefwisseling uit Madrid houdt het volgende, onder dagteekening van den 16den:

» Men had gezegd dat de minister van binnenlandsche zaken zijne demissie wilde nemen, maar het is thans zeker dat hij voorzeerst in het kabinet zal blijven.

» De weigering van den generaal *Alaix*, om de oorlogs-portefeuille te aanvaarden, schijnt niet minder zeker. Zijne tegenwoordigheid in de hoofdstad, op het oogenblik dat de generaal *Narvaez* de algemeene aandacht tot zich trok, zou slechts tot moeijelijkheden hebben geleid.

» De troepen van den generaal *Narvaez* zijn nog in de omstreken van de hoofdstad gekantonneerd; de karlisten loopen middelerwijl de provincien van Toledo en Alava af.

» Men verzekert, dat het gouvernement zijne goedkeuring heeft gegeven aan de plannen van den generaal *Narvaez*, overeenkomstig het gevoelen van een twaalftal hoofdofficieren, die men bijeengeroepen had, om hun gevoelen over dezelve uit te brengen. Zij keuren daarin goed, dat het cijfer van het reserve-leger op 40,000 man gebragt wordt; bestemd zijn dan bestemd zijn om te gelijker tijd de hoofdstad, de beide Kastiliën en Arragon te dekken.

» Men arbeidt op dit oogenblik met grooten ijver aan de vereenvoudiging van de over [illegible] troepen van het noordelijk leger en van het centrum. De betaling zal in wissels geschieden die door het huis *Rothschild* geaccepteerd zijn.

» Een brief van Cadix van den 11den October meldt, dat de stoomboot *de Taag*, aan boord hebbende den negentienjarigen hertog *van Cambridge*, aldaar aangekomen was en naar Gibraltar zou stevenen, waar de jonge hertog het bevel over een regiment op zich zou nemen.

— Op de beurs werden heden in alle fondsen vele zaken gedaan en was er eene algemeene strekking tot rijzing merkbaar. De notering was heden (25 October): 5 pCt. 109,25; 3 pCt. 81,15; Sp. Ardoin 17¾; Port. 20¾; Rom. L. 103¾.

Duitschland.

Frankfort, den 23sten October.

Z. K. H. prins *Christiaan* van Denemarken die sich thans met zijne echtgenoote alhier bevindt, wordt op de onderscheidenste wijs onthaald. Den 23sten zou de prins, die grootmeester der Deensche vrijmetselaars-loge is, eene plegtige vergadering van de loge dezer stad bijwonen.

— De bondsvergadering zal waarschijnlijk in de volgende week hare vergaderingen voor de gewone najaarsvacantie sluiten. Het schijnt niet dat door dezelve eenig besluit omtrent de Hanoversche aangelegenheden zal genomen worden.

— Naar men uit Weenen schrijft zoude er wederom nieuwe en ernstige onderhandelingen tusschen het Pruissisch gouvernement en Z. H. den Paus zijn aangeknoopt; want een lid van den kabinetsraad en een lid van den raad van het centraal consistorie, zijn eenige dagen geleden, aldaar in het striktste incognito aangekomen, en dadelijk wederom naar Roma vertrokken.

— In hare zitting van den 9den dezer heeft de Wurtembergsche kamer der afgevaardigden definitief gestemd over het ontwerp van strafwetboek; 62 stemmen waren voor, 28 tegen de aanneming. Het ontwerp is gevolgelijk met eene meerderheid van 34 stemmen aangenomen.

— De koningin van Griekenland is uit Bern te Milaan aangekomen, van waar zij naar Ancona vertrokken is, om zich aldaar naar Athene in te scheepen.

— Uit Rome wordt van den 13den dezer geschreven dat er in den laatsten tijd veel over eene staatkundige annexatie, naar het door den Keizer van Oostenrijk gegeven voorbeeld, gesproken werd, zonder dat daartoe eigenlijk eenigen grond bestond. De gesteldheid van zaken was ten deze anders dan in de landen van het oostenrijksch Italie; en daarenboven beliep het getal dier gevangenen in den Romeinschen staat niet boven de vijftig personen. — Te Rome was eene commissie benoemd, aan welker hoofd de directeur generaal van policie, *Fannicelli*, stond, om maatregelen tegen de schroomelijke staatrooverijen te nemen.

— Te Napels was de toeloop van vreemden zeer sterk; ook werden er buitengewone toebereidselen voor de ontvangst der koningin weduwe van Engeland gemaakt.

— Uit Weenen meldt men van den 18den, dat op het aanzoek van prins *Lodewijk Bonaparte*, om zijn verblijf in de Oostenrijksche staten te vestigen, de hoofdstad van Tyrol hem daartoe was aangewezen, doch dat hij voor die aanbieding bedankt had.

— Uit Odessa schrijft men van den 5den October, dat de admiraal *Lazareff* aan boord eener stoomboot aldaar van Sebastopel was aangekomen.

— Te Weenen waren den 10den October genoteerd: 5 pCt. Met. 107⅞; 4 pCt. 100¼; 3 pCt. 79⅞; Bankactien 1479½.

Nederlanden.

Breda, den 27sten October.

Gisteren zijn de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal vergaderd geweest tot voortzetting van derzelver overwegingen over de begrootings-wetten van het volgende jaar, welke, naar men verneemt, in verschillende van derzelve, afgeloopene zijn, alsmede tot het onderzoek van het eergisteren aan de kamer aangeboden ontwerp van wet, betrekkelijk de vaststelling der tarieven van justitie-kosten en salarissen, enz.

— Dezer dagen is in de afdeelingen onderzocht geworden het ontwerp van wet tot vaststelling van eene suppletoire begrooting van staats-uitgaven over 1838. In het algemeen is omtrent dat ontwerp aangemerkt, dat, hoezeer aan de eene zijde, bij primitieve, niet te hoog geraamde uitgaven, ook zelfs in een land van kleinen omvang, zoodanige suppletoire begrooting wel eens onvermijdelijk kon zijn, dezelve echter tevens zoodanige ongunstige zijde heeft, dat men van dit middel zoo weinig mogelijk, en niet dan bij volstrekte noodzakelijkheid, gebruik wenscht gemaakt te zien. Vast gaat het toch, dat iedere suppletoire begrooting het werk der primitive begrooting minder zeker doet zijn, en minderen waarde geeft aan de, bij de laatste, gemaakte beschouwingen. Dien ten gevolge ontwaarde men met leedwezen, dat voor 1838 niet genoegzaam blijkt te zijn, de andere tegen zoodanig supplement eigenaardige waarborg der ƒ 500,000 ter beschikking van den Koning.

Wat de bijzonderheden van het wets-ontwerp betreft, heeft men de vrijheid genomen eenige meerdere specificatie te vragen, aangaande de onderscheiden artikelen. Ten aanzien van de, voor de zeewerken der provincie Zeeland, nu weder aangevraagde ƒ 117,145,65, meent men niet met stilzwijgen te kunnen voorbijgaan, dat dan alzoo de over 1838, wegens dit object van dat gewest, gepetitionneerde sommen gestemd zijn tot de aanzienlijke som van ƒ 547,145,65, een bedrag van te veel belang, dan dat het niet veler aandacht tot zich zoude trekken, en weder den wensch doen geboren worden, dat de regering eenen bekenden, vasten en overal gelijk werkenden maatstaf moge herstellen, ten aanzien ten deze te verleenen subsidien; ook opdat niet elders kunnen stand houden wellig gegronde onvergenoegdheid over ongelijkmatige toedeeling. Het thans van Overijsel steeds vermeerderend subsidie, hetwelk dan nu over 1838 zal geklommen zijn tot ƒ 165,178, geeft tot gelijksoortige bedenkingen aanleiding, en doet den wensch geboren worden, dat de regering zoor omzigtigheid met de uitbreiding der subsidien.

Eene der afdeelingen heeft aangemerkt, dat het verwondering moet baren, dat, na de aanzienlijke sommen, welke op de begroeting van 1838, voor de XVI. en XVIIe afdeelingen, art. 11, 5 en 5, zijn toegestaan, alsnog een suppletoir voor die objecten wordt aangevraagd; zij heeft verlangd nader en meer bijzonder te worden ingelicht, waarom de, in de memorie van toelichting gemelde uitgaven, tot welker dekking deze suppletoire begrooting wordt voorgesteld, niet uit het gewone zijn kunnen gevonden worden.

Eene andere afdeeling kon deze buitengewone aanvrage niet wel overeenbrengen met hetgeen in de memorie van toelichting gezegd wordt, dat de Regering verhinderd geworden is uit de begrooting van het jaar 1838 in deze uitgaven te voorzien, door de buitengewone schade in den afgeloopen winter door storm en ijsgang toegebragt, met de zoo gunstige en geruststellende berigten Zr. Ms. in Hoogstdeszelfs aanspraak bij de opening dezer zitting, omtrent de schade door ijsgang in dit jaar te weeg gebragt. De veroorzaakte schade aan de polders in Zeeland moet toch wel van zeker geheel buitengewonen aard en boven alle berekening zijn geweest, wanneer reeds voor het herstel van buitengewone winter-schaden voor het loopende jaar eene verdubbelde som, in vergelijking van het vorige jaar, gevraagd en toegestaan is geworden. Deze afdeeling meende derzelver pligt niet te moeten verbergen, dat door de reeds al hooger en hooger aangevraagde sommen, op dit onderwerp, de eigenaars dier polders eene in vergelijking van anderen onevenredige ondersteuning en te gemoetkoming verlangen.

Eindelijk heeft eene der afdeelingen verklaard, dat de Staten-Generaal geenen genoegzamen grond hebben, om in eene met gemeen overleg beraamde wet stellig te kunnen verklaren, dat de som, bij het derde artikel van de wet van 25 December 1837, ter bestrijding der onvoorziene behoeften, welke gedurende den loop van het jaar 1838 mogten opkomen, ter beschikking van den Koning gesteld, ontoereikende is, om uit dezelve de, in dit ontwerp en toelichtende memorie omschreevene uitgaven, te kunnen goedmaken, terwijl men overigheid vond, aan dezelve het gebruik dier, ter beschikking van Zijne Maj. gestelde, som, nadere inlichting van de regering te vragen.

De antwoorden der regering op de gemaakte bedenkingen en gevraagde inlichtingen, worden binnen kort te gemoet gezien.

— Onlangs werd de heer *P. van Ravesteyn jun.*, oudste commissaris van politie te 's Gravenhage, voorloopig met de waarneming der functien van het openbaar ministerie bij het kanton-gerecht dier stede belast. Thans vernemt men, dat beide de heeren commissarissen van politie aldaar, de heeren *P. van Ravesteyn jun.* en *J. A. Waldeck*, bepaaldelijk met die betrekking belast zijn geworden.

— Naar men uit Stuttgart meldt, zou het huwelijk tusschen Z. K. H. den Erfprins en Prinses *Sophia* van Wurtemberg nog in den loop van dezen winter voortgang hebben.

— De heer *Fabricius*, Zijner Majesteits raad van legatie, welke zich voordurend in de residentie bevindt, heeft van Z. D. H. den hertog van Brunswijk, als een diplomatiek geschenk, eene fraaije gouden snuifdoos ontvangen, en van Z. M. de toestemming bekomen om die te mogen aanbieden.

— De londensche correspondent van den *Arnhemsche Courant* deelt dit blad onder dagteekening van den 25sten October het volgende mede:

„De werkzaamheden van het ministerie van buitenlandsche zaken bepalen zich, zegt men, bijna uitsluitend tot de Belgisch-Hollandsche questie. Lord *Palmerston* schijnt er zich thans op toe te leggen, deze zaak spoedig af te doen. De leden der Conferentie hielden onderhouden elkander dagelijks over dit onderwerp, en hadden gedurig zamenkomsten met lord *Palmerston*, strekkende tot opstelling van het antwoord, aan Holland te geven. Het verschil in gevoelens moet zich hoofdzakelijk nog tot de schuld bepalen, en ofschoon men voortdurend eenstemmig de opinie van lord *Palmerston* aankleeft, dat, ten einde alle verdere geschillen, welke uit andere liquidatie zouden kunnen ontstaan, voor te komen, de som welke België aan Holland moet betalen, nu in eens, en zonder meer, bepaald moet worden, zoo blijft nog het bedrag dier som een punt van deliberatie, afhangende van de verschillende gevoelens omtrent hetgeen aan België uit het Syndicaat te goed zou kunnen. Het is dus nog moeijelijk te zeggen, wanneer het antwoord zal gereed zijn; sommigen verwachten het nog deze week; anderen daarentegen zijn van oordeel, dat het nog wel langer zal duren, eer de verschillende gevoelens vereenigd zijn. *Graaf Sebastiani*, de Fransche ambassadeur, heeft verleden week eenen buitengewonen koerier naar Parijs gezonden, om van zijn gouvernement bepaalde instructie te vragen, of hij, al dan niet, kan toestemmen in de som, door lord *Palmerston* vastgesteld. Op deze vraag verwacht hij heden of morgen antwoord; indien het antwoord toestemmend is, zal de zaak, volgens het zeggen van een der leden van de Conferentie, spoedig zijn afgedaan; waaruit men zou mogen opmaken, dat het voorstel van lord *Palmerston* naar genoegen van de overige gezanten moet zijn; doch indien het Fransche gouvernement niet toestemt, moeten eene andere som voorstelt, is het ligt mogelijk, dat alsdan de gezanten nieuwe instructien van hunne hoven zullen moeten vragen, waarmede dan al weder tijd zal verloopen. Intusschen rekent men hier, dat daarmede reeds veel gewonnen is, dat de questie slechts over een punt loopt, omtrent het bedrag der schuldverdeeling, door lord *Palmerston* voorgesteld, is nog niets bepaalds uitgeleki; dit alleen bevestigt zich, wat ik u in eenen vorigen reeds gemeld heb, dat het maximum, waarvan gesproken is, niet meer is dan zes millioen jaarlijks, blijvende dus schijnbaar ten minste ruim twee millioen beneden de som, bij de 24 artikelen bepaald; ik zeg schijnbaar, dewijl wij niet weten, hoeveel aan België uit het Syndicaat, volgens de in de 24 artikelen bepaalde liquidatie, te goede zou komen. Er is echter, zoo men zegt, niet veel hoop, dat dit maximum toegestaan zal worden; doch alles is nog geheim en on-

zeker. Met meer zekerheid zegt men, te weten, dat de conferentie, ten einde zekere moeijelijkheden, over de jaarlijksche betalingen, voor te komen, voorstelt te bepalen, dat de som, welke België jaarlijks te betalen zal hebben, dan ook gekapitaliseerd zal worden, hetgeen, zoo wel ik mij herinneren kan, in de 24 artikelen niet bepaald was, zoodat België alsdan in de noodzakelijkheid zal komen van eene leening te doen, ten einde aan Holland, in eens en voor altijd, eene som in kapitaal te kunnen betalen, gelijk staande met de jaarlijksche door de conferentie bepaalde renten.

— Eervol is uit de dienst ontslagen de eerste luitenant van het 1ste bat. jagers, *Hoett*, tweede stedelijk adjudant-paarden-arts van het 1ste regiment veldartillerie, *Ogdam*.

— Dezer dagen heeft het Z. M. behaagd toe te staan den aanleg van een straatweg en eene veerverbinding Gouda en Bodegraven, alsmede het negocieren van een kapitaal van *f* 45,000, boven het opgenomen bedrag van *f* 20,000, ter bestrijding der kosten daartoe.

Voorts is bij koninklijk besluit, de verlenging den weg van Oldenzaal naar Bentheim, voor eene som van *f* 11,000, goedgekeurd.

— Dezer dagen is door Z. M. een besluit genomen waarbij ten behoeve van een aantal godsdienstige israëlitische armenscholen of onderwijzende inrigtingen in verschillende plaatsen van ons vaderland beschikbaar is gesteld eene som van *f* 6,200 guldens. Amsterdam deelt daarin voor *f* 2,000, 's Hage voor *f* 600, enz.

— De commissie ten nutte van Zierikzee heeft bekend gemaakt, dat hare pogingen, om in die stad den scheepsbouw voor de vaart op de Oostindie daar te stellen, den gewenschten uitslag hebben gehad; dat bereids door eenige personen, zoo binnen als buiten de stad, eene genoegzame som is ingeschreven, om op de eldaar aan te leggen werf een eerste schip te bouwen, onder welke inschrijvingen zij het bijzonder genoegen heeft te mogen tellen twee aandeelen, elk van *f* 5000, genomen door Z. M. onzen geëerbiedigden en geliefden Koning, terwijl het Z. M. al verder behaagd heeft, in te willigen, het vroeger gedane verzoek, om de kosten der werf renteloos voor te schieten, en daartoe aan te wijzen eene som van *f* 10,000, onder verpligting eener jaarlijksche aflossing.

— Uit Amsterdam schrijft men dat in het begin dezer week aldaar ter stede eene jeugdige vrouw en een veertienjarig meisje aangehouden zijn, wegens het uitgeven van gesnoeide grove zilveren muntspecie, terwijl later ook de man der eerstgemelde in hechtenis genomen is.

— De directeur van 's rijks stoomerij te Kuyenle heeft bekend gemaakt, dat hij, als daartoe door het departement van oorlog gemagtigd, op dien dag, door openbare aanbieding, zijne publiek uit den vrijkoopen, die bedienden, zeven in getal, en zeven ruimen, waaronder de meesten van drie en minderen jaren.

De Belgische *Moniteur* van den 24sten October deelt de gewone opgave omtrent de prijzen der granen in de voornaamste steden van België, gedurende de derde week van October, mede. Daaruit blijkt, dat voor dat tijdvak de middelprijs der tarwe op 25.96 het hectoliter (de Nederlandsche mudde) en die der rogge op fr. 14.13 berekend is, zoodat gedurende de genoemde week de middelprijs der tarwe nog 60 centimes, en die der rogge 60 centimes gerezen is, en dus de verwachtingen der Belgische bladen omtrent eene spoedige daling der graanprijzen nog niet vervuld zijn. Overigens blijft, op grond van dien tot maatstaf voor de uitvoering der Belgische graanwet van den 31sten Julij 1834 dienende middelprijs, bij voorraad in België de tarwe van alle regten van invoer vrijgesteld en de uitvoer van dat artikel verboden; terwijl de rogge met een inkomend regt van fr. 21.50 voor de 1000 kilogrammes (Nederl. ponden) bezwaard blijft.

— Een der beide belgische commissarissen, die ter inlichting van de conferentie-leden, de kwestie van de schuld, voor de tweede maal naar Londen gezonden waren, de heer *Falkon*, is te Brussel teruggekomen. Zijn ambtgenoot *Dedeyder* zou spoedig volgen.

BEGROOTING.

Bij de indiening van de begrooting over de dienst van het jaar 1839 heeft de minister van Financien hoofdzakelijk te kennen gegeven, dat niet ongeveer vier en een halve ton gouds minder de raming der staatsuitgaven kan vastgesteld worden; niettegenstaande verscheidene vermeerderde uitgaven voor de dienst van het departement van binnenlandsche zaken en dat van justitie, alsmede dat van koloniën, was men er in geslaagd, om door vereenvoudiging in een punt der financiele administratie te komen tot dat groote resultaat. Het moet vooral algemeen genoegen geven, dat die besparing gevonden is, in de vervanging van sommige hoogst ongelijkmatige provinciale bezoldigingen, door bepaalde traktementen; en het is wenschelijk, dat die maatregel, voo zoo verre zulks doenlijk is zonder verkregene regten te kort te doen, algemeen uitgestrekt worde, en naar billijkheid een maatstaf werd bepaald, waardoor de nu eens hier en daar te geringe bezoldingen en elders de bijna buitensporige hooge inkomsten werden vastgesteld. Daar nu over het jaar 1839 de begrooting loopt over dezelfde onderwerpen met onbeduidende wijzigingen, en de hoofdsom deszelfden min of meer gedaald is, zoo zal niet noodig zijn, om in eene ontwikkeling te treden van de verdediging der cijfers, die ten volle toepasselijk is op de onderwerpelijke begrootingswetten. Hetzelfde kan, met het hoogste regt, gezegd worden van den staat der uitgaven in verband tot de middelen tot dekking derzelve; omdat die wetten dezelfde zijn als die ten vorigen jare ingediend, en deze, naar des ministers verklaring, nog ruim zeven en dertig duizend gulden meer zullen opbrengen, dan de ontworpene uitgaven voor bovendienstjaar 1839. — Ook dit maal blijkt van de vruchten eene goede administratie in de Oost-Indien, waardoor er te gemoet kan gekomen worden in de betaling van een deel der interesten der nationale schuld, en door het gedeeltelijk gebruik van het overschot der opbrengsten van 1836, in de dekking der suppletoire begrooting over dit jaar 1838 voor de dienst der departementen van binnenlandsche en buitenlandsche zaken. Het is in dien staat van zaken, en bijgevolg zoo bittere teleurstelling, die de Regering en de Natie heeft moeten ondervinden in het nog onbeslist blijven van het Belgische vraagstuk, en bij de overtuiging, welke de Staten-Generaal en de Natie, na een onbevooroordeeld en eerlijk onderzoek, hebben zal, dat de Regering alles heeft gedaan, wat zij in het belang en de eer van ons Vaderland doen koude; en bij de doorslaande blijken van 's konings hooge belangstelling voor het welzijn des Volks, zigtbaar geworden bij de invoering der nieuwe wetgeving is het, zeggen wij, hoogst wenschelijk, dat de begrooting dit jaar met meerder eenparigheid van stemmen worde aangenomen. De dienst voor dit jaar zal de bezwaren van vele vertegenwoordigers waarschijnlijk hebben weggenomen; terwijl de onveranderde omstandigheden, die voor velen een hinderpaal waren, om hunne goedkeuring aan de ontwerpen over 1838 te geven, hen zullen hebben moeten overtuigen, dat het van de regering niet heeft afgehangen, om niet al het bezwarende uit den weg te ruimen, waaronder de Natie zucht, en het is alzoo te hopen en te verwachten, dat 's lands vertegenwoordigers geenszins zullen instemmen, met de zoodanigen in den lande, die zoo geheel ten onregte, de regering hard vallen, miskennen in hare bedoelingen, en de bitterste, schoon ongegronde verwijtingen van dezelve niet sparen, alsof Neerlands regering, zonder den toestand en de trachten des lands te miskennen, niet alles hadde gedaan, wat de eer en 's lands welbegrepen belang verderden. „De beste stuurlieden staan aan wal," is een oud vaderlandsch gezegde; jammer is het, dat in ons vaderland, er zoo velen aan den wal staan, welke den stuurman bedillen, die in den nood, wat raadzaam is doet om schip en leven te redden; maar wiens handelingen juist daarom verkeerd beoordeeld worden, omdat de bedillers zelven niet aan het roer staan.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — De hoogleeraar Gruithuizen heeft het volgende berigt in de *Augsburger Zeitung* doen plaatsen omtrent de komeet van Encke, die thans overal op de sterrewachten waargenomen is: „Eindelijk is de lichtsterkte der Enckesche komeet zoo groot geworden, dat zij door middel van een kometkijker zigtbaar is. Zulks is wel voornamelijk geweest in de schoone nacht van den 16 op 17 dezer, want eerst gisteren zag ik haar des avonds ten acht ure zeer duidelijk op eene plaats waar geen nevelvlek is en de ephemeride van den heer Bremiker haar plaatste, en wel tusschen de sterren der noordelijke vuist van *Perseus* en de ster 51, aan den knokkel der noordelijke vuist van *Andromeda* bijna in de voortgezette lijn naar ⊖ en α van *Kassiopea*, bij het wapen van *Perseus*. De komeet toonde zich als een fijne, ronde, onbegrensde nevel, als ware zij een zachte ademtogt op het glas, zoodat men eerst goed door den kijker moest gezien hebben om haar te onderkennen. Men behoefde zich alzoo niet te verwonderen, toen ik zeide, dat zij slechts met kijkers van de grootste soort kon gezien worden, daar zij sedert den 21sten September, toen de president W. Struve, haar met zijnen grooten refractor van Cauchoix van 12 duimen opening, het eerste zag, meer dan 9 millioen, en sedert hare eerste waarneming door den heer Galle in *Berlijn*, de aarde meer dan 11 millioen geographische mijlen genaderd is, en thans, van des middens echts van den 16den op den 17den, tot heden middernacht (den 16den), alzoo in eenen dag, ons 300,000 mijlen naderbij kwam. — Z. M. de koning van *Beijeren* zal binnen kort een derde deel zijner gedichten uitgeven. De derde oplage der beide eerste deelen bragt 5000 gulden op, welke aan het blinden-instituut te *München* geschonken worden.

Frankrijk. — In de jongste openbare zitting van de koninklijke Academie van schoone kunsten te *Parijs*, waarbij de prijzen in de onderscheidene vakken van schilder-, bouw-, beeldhouw- en graveerkunst worden toegewezen en verslag werd gedaan van den ar-

beid der kweekelingen van het fransch instituut te *Rome* las de heer Labis vooraf eene, door den heer Quatremère de Quincy gestelde schets voor, *over het leven en de werken van den vermaarden schilder* Gerard. — Behalve het Universiteit Instituut, de vier faculteiten, de normale en polytechnische scholen, de scholen in de regten, de geneeskunde, der schoone kunsten, van de Sorbonne, van het *collége de France*, van het conservatoire en andere gestichten, waar de hoogere cursussen kosteloos en openbaar gehouden worden, zijn er in *Parijs* tegenwoordig vijf koninklijke en twee stadskollegien, 28 instituten of eigenlijk gezegde voorbereidende scholen, 91 pensionaten, voorts 42 buiten de stad; 596 scholen, waarvan 381 binnen en 215 buiten de stad; in het departement telt men 85 pensionaten voor meisjes, waarvan 15 in den stadsomtrek. Het getal der jongelieden van allen ouderdom en rang, aan wie openbaar onderwijs wordt gegeven, berekent men op 80,000. — De parijsche bladen maken gewag van eene alleropmerkelijkste verschijning die aan de Siamsche tweelingbroeders doet denken; hier betreft het de geboorte in de gemeente *Pranay-sous-Ablis*, nabij *Rambouillet*, op den 7den dezer, van twee tweeling-zusters, die aan de heup op de buikzijde vereenigd zijn, doch in omgekeerde rigting, zoodat het hoofd van het eene kind neven de voeten van het andere is; overigens hebben beiden twee armen, beenen, borsten en ruggegraad en zijn de aangezigten naar eene zijde gekeerd; beiden zijn in leven, en ofschoon er nog weinig omtrent hunne verschillende gewaarwordingen en vermogens kon opgemerkt worden, blcek toch reeds zooveel, dat er een werkelijk verschil tusschen hen bestond; niet zelden drouk het eene meisje, terwijl het andere slaep; soms was het eene kind stil, terwijl het andere kreet. Beider leden zijn mager, maar het hoofd en de borst wel ontwikkeld; de geheele lengte der tweeling-zusters is 20 duimen. Ter dezer gelegenheid wordt opgemerkt, dat de heer Geoffroy St. Hilaire de oorzaken van deze zonderlinge aaneensluiting van twee te voren afgescheidene ligchamen in zijn werk *de la philosophie naturelle*, en nader in het derde deel van zijne *teratologie*, door de wet van wederkeerige aantrekkingskracht, heeft trachten te ontwikkelen. — Van het bekende verdienstelijke werk des heeren de Barante, *histoire des ducs de Bourgogne* is thans te *Parijs* eene vijfde en prachtuitgave in 12 8vo deelen, met 100 houtsneeplaten en een Atlas, voltooid geworden, die afgeleverd wordt tegen den prijs van 75 fr. — Alexandre Dumas heeft dezer dagen het verhaal van zijn reistogt naar den berg *Sinaï* uitgegeven, onder den titel *Quinze jours au mont Sinaï* Zijn mede arbeider in dit reisverhaal is de heer Daurats. — De vermaarde italiaansche komponist Donizetti, is dezer dagen te *Parijs* gekomen; zoo gezegd wordt om zelf de opvoering van eenige zijner stukken te leiden, waaronder, die het bestuur te *Napels* niet vergunde ten tooneele te voeren.

Portugal. — Onlangs heeft men te *Lissabon*, onder de handschriften van het staatsarchief, eenige stukken gevonden, die het portugeesche volk van een verwijt dat op hetzelve nog kleefde, ontheffen. Onder een aantal stukken op den dichter Camoens betrekking hebbende, vond men namelijk ook een reeks kwitantien van de hand van Camoens zelven, tot het jaar 1577 gaande, het tweede jaar voor zijn dood, en waaruit blijkt dat hij van de regering een jaarlijksch pensioen van 1500 realen (omstreeks 200 ghildens) trok, zijnde eene aanmerkelijke som voor dien tijd. Wanneer derhalve Camoens in armoede gestorven is, zou het zijne eigene schuld moeten geweest zijn en kan zulks ten minste niet langer aan de natie geweten worden. Te *Lissabon* heeft men zich in de laatste jaren moeite gegeven om het graf van Camoens te ontdekken, wiens lijk in eene der kerken was bijgezet, die in puinhoop was gestort, ten gevolge van de groote aardbeving in 1757. Eene in 1835 tot dat einde benoemde commissie vond ter plaatse waar het graf moest geweest zijn, onder eene zerk, niet dan een geraamte, zonder andere kenteekenen.

Belgie. — Op verlangen van de koninklijklijke Maatschappij der Wetenschappen en schoone kunsten te *Antwerpen*, heeft de minister van oorlog bevel gegeven, om het standbeeld van Rubens, voor deszelfs gedenkteeken bestemd, in de geschutgieterij te *Luik* te doen gieten. De inwijding van dit monument zal in het jaar 1840, 200 jaren na den dood van dien grooten man, plaats hebben.

175ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

5de Klasse.

15de Trekking. Geene.
16de ——— No. 9117, *f* 1000; No. 11006, premie van *f* 2000.

Ter Amsterdamsche beurs van gisteren (26 Oct.) waren genoteerd: Ned. W. S. 2½ pCt. 55⅛, ¾, ⅛; ditto 5 pCt. 101⅝; Kasbiljetten 2 6/52 ⅝; Amort.-Sijndik. 4½ pCt. 95⅛; Handelm. 177⅛, 177⅜, ½; O.-Indie 5 pCt. 99 11/16; Rijnspoorweg 4½ pCt. 105⅜; Ardoina 16⅛, oude Russen 5 pCt. 105½; Braz. 78¾; Columb. 15⅝, ¾.

*** Bij MOEREL & COMP., Splitters der Kon. Ned. Loterij te *Breda*, alwaar in de vorige Loterijen onderscheidene kapitale Prijzen zijn getrokken, is weder in de thans trekkende 175e Loterij, 5e Klasse, 9e Lijst, op No. **21264**, zijnde een HEEL LOT, verdeeld in ½, ⅕, 1/10 en 1/20, getrokken de kapitale Prijs van

f **30,000**.

en op No. **18951**, de Premie van *f* **600**. Zijnde bij Bovengemelde nog HEELE en GEDEELTEN in *Koop* en *Huur* Prijs-Courant te bekomen.

*** Ten Kantore van K. LION, alwaar reeds onderscheidene hooge Prijzen zijn getrokken, is wederom getrokken in de 175ste Koninklijke Loterij, Tweede Klasse, op No. 8373, de kapitale Prijs van TWINTIG DUIZEND GULDEN.

En in de thans trekkende Vijfde Klasse, op de Achtste Lijst, op No. 8386, de Premie van TWEE DUIZEND GULDEN.

Devies: *Hopen en wanschen,*
Doen alle mauschen.

Steenbergen, 20. October 1838.

STOOMBOOTEN.

WILLEM DE EERSTE en KONINGIN DER NEDERLANDEN.

Varende in het Beurt-veer tusschen NIJMEGEN en ROTTERDAM, vice versa.

Van NIJMEGEN naar ROTTERDAM en 's HAGE,
alle dagen 's morgens ten 7 ure, en
Van ROTTERDAM naar NIJMEGEN,
alle dagen, 's morgens ten 6 ure.

Zullende dadelijk bij aankomst te *Rotterdam* eene zeer geschikte DILIGENCE gereed zijn, om de Passagiers naar 's *Hage* te vervoeren, terwijl 's morgens ten half vier ure te *'s Hage* bij J. STAAS, op de Bierkade, zal afrijden eene DILIGENCE, ten einde voor het vertrek der STOOMBOOT te *Rotterdam* aan te komen.

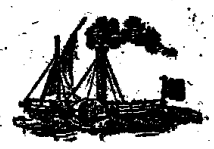

STOOM-JAGT

PRINSES MARIANNE.

van MIDDELBURG naar ROTTERDAM,
October en *November* 1838.

Van Middelburg.				Van Rotterdam.			
Dingsdag	30,	's morg.	3 uur.	† Woensdag	31,	's morg.	10 uur.
Donderd.	1,	»	10 »	Vrijdag	2,	»	4 »
† Zondag	4,	»	5½ »	Dingsdag	6,	»	7 »

NB. De overtogt op de met een † gemerkte Afvaartdagen is, wegens Strooms-tegenstand, van langeren duur dan op de overige.

Le Dr Ch. ALBERT, Médecin des Hôpitaux de Paris,

Ayant appris que dans quelques villes de la France et de l'étranger, il se débitait, sous son nom, du Vin de Salsepareille et des Bols d'Arménie qui n'étaient pas préparés par lui, prévient les Malades auxquels une telle substitution pourrait être si préjudiciable, que toutes les préparations sortant de sa Pharmacie, portent les marques ci-dessous.

POUR LES BOUTEILLES :

Empreinte de la partie supérieure du bouchon. | Cachet oblit. carmin et plomb qui scelle la bouteille. | Face extérieure de la médaille qui, assujettit la lien de la capsule. | Signature apposée sur l'étiquette.

Les Boîtes portent seulement le cachet et la signature de l'auteur, représentés ci-dessus. On devra refuser toute Bouteille ou Boîte qui ne porteraient pas ces marques.

AVIS. Le Docteur Ch. ALBERT continue de faire délivrer gratuitement les remèdes nécessaires à la guérison des malades *réputés incurables* qui lui sont adressés de Paris et de l'étranger avec la recommandation des Médecins d'hôpitaux, ou des Commissions médicales.

Consultations gratuites par correspondance, rue Montorgueil, n° 21, à Paris.

Dépôts dans toutes les villes de la France et de l'Etranger.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, zijn nog eenige Exemplaren tegen INTEEKENINGS-PRIJS voorhanden, van:

DICTIONNAIRE GÉOGRAPHIQUE UNIVERSEL ou DESCRIPTION DE TOUS LES LIEU DU GLOBE, *Sous le rapport*, de la Géographie, Physique et Politique, de l'Histoire, de la Statistique, du Commerce, de l'Industrie, etc., etc., contenant:

Les variantes introduites dans les désignations Géographiques (Géographie Compagée), un grand nombre d'articles omis dans les autres dictionnaires, rectifiés, entiers dans le rapport des doubles emplois, des erreurs, omissions, etc., etc.; la description ou l'indication des régions, empires, royaumes, républiques, provinces, villes, mers, fleuves, etc., de toutes les parties du globe, dans ses différents âges et son etat actuel, leur longitude, leur latitude et leurs distances respectives; la division et la statistique des gouvernements; les nouvelles divisions administrative, judiciaire, ecclésiastique, militaire, maritime, forestière; De superbes Cartes, et des planches donnant les pavillons, flammes et cocardes, et les monnaies, d'après les données les plus récentes; Un précis de géographie, et un vocabulaire polyglotte des syllabes, racines, ou mots usités en lieux divers dans la composition des noms propres géographiques. 2 vol. in 8°, Cartonné. . . *f* 18,50.